

	<p style="text-align: center;">28 април 2012 г.</p> <p style="text-align: center;">Световен ден за безопасност и здраве при работа</p> <p style="text-align: center;"><i>Промоция на безопасност и здраве в зелените производства</i></p>
---	---

Международната организация на труда (МОТ) отбелязва всяка година 28 април, за да насочи вниманието на световната общественост към здравето и безопасността на работното място и тяхното значение. Световният ден на безопасност и здраве при работа 28 април през 2012 г. е посветен на зелените работни места и осигуряването на безопасни и здравословни условия на труд в зелените производства.

Националният център по общественото здраве и анализи (НЦОЗА) като Колабориращ център на СЗО по здраве при работа и Национален център CIS в мрежата от информационни центрове на МОТ:

- Съдейства за осъществяване на стратегията на СЗО и МОТ в областта на здравето и безопасността при работа в България;
- Съдейства на МЗ за формиране на политика по здраве и безопасност при работа и за разработване на инструменти и превантивни подходи за тяхното осигуряване;
- Участва в разработването и хармонизирането на нормативната база в областта на безопасност и здраве при работа (БЗР), съвместно с МЗ, МТСП и социалните партньори;
- Подготвя медицински и немедицински кадри за трудово-медицинското обслужване;
- Оказва експертно-консултативна помощ във връзка с трудово-медицинското обслужване, оценката на риска и осъществяването на основните функции и задачи на СТМ;
- Работи по национални и международни проекти, включващи разработване на Национален профил на дейностите по здраве и безопасност при работа; провежда изследвания насочени към оценка на здравния риск свързан с физиологични, ергономични и психосоциални фактори на работната среда; оценка на здравния риск и работоспособността при застаряващи работещи; разпространение и фактори за развитие на бърнаут синдрома, и др;
- Разработва обучителни и информационни материали, издава информационен бюлетин по БЗР, разпространява информация от базата данни на МОТ за БЗР и др.

Национална стратегия по безопасност и здраве при работа 2008-2012 г. е насочена към:

- Действия за предотвратяване на трудовите злополуки, което да доведе до понижаването им с 25 % за периода 2008-2012 г. и предотвратяване и намаляване на професионалните заболявания;
- Подобряване безопасността и укрепване здравето при работа за работещите във високо рисковите икономически отрасли, като строителство, транспорт, енергетика и др.;
- Приоритетни мерки за безопасност и здраве при работа за по-ранимите групи работещи като млади работници, застаряващи работници, бременни жени и жени с малки деца, лица с хронични заболявания, емигранти и др.
- Превенция на свързаните с труда заболявания;
- Повишаване качеството на трудово-медицинското обслужване от Службите по трудова медицина;
- По-широко прилагане на законодателството по здраве и безопасност при работа.

Ограничаването на отрицателното въздействие на човешката дейност върху околната среда чрез нови технологии и производства, използващи по-малко енергия и суровини и освобождаващи по-малко отпадъци води като следствие до намаляване замърсяването на околната среда и създаване на нови работните места, за които е възприет термина зелени работни места. Първоначалното определение включва само работните места с дейности насочени към запазване на биоразнообразието и опазване на околната среда, докато сега диапазонът е разширен и включва дейности като производство на енергия от ниско въглеродни енергийни източници, производство и монтаж на слънчеви панели, енергийна ефективност, системи за рециклиране на отпадъци или работа по рекултивиране на замърсени терени.

Най-често използваното определение за зелени работни места е това на Програма „Околна среда” на Обединените нации, както следва: „Определяме зелените работни места като работа в селското стопанство, производството, изследователската дейност и нови технологии, администрация и услуги, които допринасят значително за опазване или възстановяване на околната среда. Включват специфични, но без да се ограничават само до тях, дейности, които подпомагат защитата на екосистемите и биоразнообразието; намаляват консумацията на енергия, материали и вода чрез високо ефективни стратегии; ограничават производствените въглеродни емисии, намаляват или избягват напълно всякакви форми на отпадъци и замърсяване.”

Зелените производства целят ограничаване на вредните емисии за околната среда, но могат да породят сериозни рискове за здравето и безопасността на работещите. Зелени работни места не са задължително безопасни работни места.

Голямото разнообразие на дейности в зелената икономика определя и голямото разнообразие от опасности и рискове за здравето на работещите. Заетите в зелените производства могат да бъдат изправени пред общоизвестни опасности, като например падане от височина, недостиг на кислород при извършване на ремонтни

дейности в затворени пространства, опасност от пожар, електрически опасности и други. Някои от тези опасности могат да бъдат нови за определени професии и да се проявяват при съответните професии само в зелените производства. Работниците на зелените работни места могат да са изложени и на редица нови опасности, като експозиция на нови вредни материали. Така например при заместването на органоразтворимите с водно разтворими бои трябва да се отбележи наличието на добавка от биоциди; използването на кадмиев телурид, известен канцероген, в слъччевите панели и др. При зелените работни места се наблюдават и нови комбинации от рискови фактори, като например съчетанието на електрически опасности с рискове от работа на височина при инсталация на соларни панели.

Оценката и управлението на риска на работни места в зелената икономика е едно ново предизвикателство пред работодателите, работещите и специалистите по безопасност и здраве при работа. За цялостно изпълнение на законодателството по безопасност и здраве при работа са необходими усилия от страна на всички участници в процеса, особено на специалистите по трудова медицина и безопасност при работа. Европейската агенция по безопасност и здраве при работа насърчава да се обърне специално внимание на оценка на новите рискове, на нови комбинации от рискови фактори, и проява на нови рискове за дадени професии за осигуряването в по-голяма степен безопасност при работа и по-нисък риск за здравето на работещите в зелените производства.

**Полезни
линкове:**

Международната организация на труда /МОТ/

<http://www.ilo.org/safework/events/safeday/lang--en/index.htm>

Световната здравна организация /СЗО/

www.who.int/occupational_health/en/

**Национална фокусна точка на Европейската агенция по
безопасност и здраве при работа**

<http://osha.europa.eu/fop/bulgaria/bg/>

Министерство на труда и социалната политика

<http://www.mlsp.government.bg/bg/index.asp>